

KURYER LITIEWSKI

w WILNIE dnia 10. Kwietnia V. S. ROKU 1809.

S. PETERSBURG V. S. 29 Marca. Dalszy dziennik podróży J. J. Mości — Dnia 21 raczył J. J. Mość oglądać w Abo okrętowe warsztaty i szpital wojskowy. O południu raczył być na sessyi Sądu Gł., który w sprawie kryminalney podług praw dawnych na śmierć osądziwszy winnego, przedstawił go J. J. Mości do zwolnienia kary: J. J. Mość uwolnił go od śmierci potwierdziwszy opinią sądu w naznaczeniu kary stosowney do wykroczenia: pierwszy to był czyn, przez który J. J. Mość raczył w porządku prawnym finlandzkim oznaczyć swoją najwyższą władzę. Przedstawił potym prezydent sądu Gł.: J. J. Mości officialistow do wakujących placow; i zyskał potwierdzenie. Był naraztę J. J. Mość w Uniwersytecie i słuchał publiczney mowy iednego profesora, po której Rektor przedstawował nauczycielow i studentow: tudzież oglądał plany i części znaczniejsze uniwersytetskiego gmachu nowo budującego się, bibliotekę i zbior medallow. Wieczorem oświecono miasto. Dnia 22 J. J. Mość raczył udać się na powrót przez Tawastus i Borgo do S. Petersburga.

Inspektor całej artyleryi Baron Miller Zakomelski ogłasza dane świadectwa Podpółkownikowi Rutkowskiemu dowodzącemu 18tą brygadą artyleryi.

Zaświadcza się Maiorowi Libszteynowi że w czasie przechodu bateryyney kompanii od 18tey brygady przez Kowelski powiat, obywatele i włościanie niedoświadczyli żadnych krzywd, narzutow, i ucisku, że nie u nich bez zapłaty niebrano, iak to kwitacya Sądu niższego ziem: świadczy. Zytomierz, 1809 lutego 3 Wołyński Cywilny Gubernator Komburley.

Na mocy kwitacyi horodniczego i sądu niższego ziem: Kobryńskiego zaświadcza się komendantowi 18tey brygady artyleryi Podpółkownikowi Rutkowskiemu że w czasie przechodu rot artyleryyjskich z okolic Brześcia Litt: do Pińska; obywatele niedoświadczyli żadnych krzywd narzutow i uciskow, iako żołnierze obchodzili się własnym prowiantem i bynajmniej podwod niebrali. Grodno 1809 lutego 14 Gubernator Łański.

Zaświadcza się komendantowi 18tey brygady artyleryi Podpółkownikowi Rutkowskiemu, że w czasie przechodu przez powiat Piński 5 rot artyleryyjskich na kwatery, obywatele i włościanie żadnych krzywd, narzutow, i uciskow niedoświadczyli, że oni za uczynione wygody odebrali akkuratnie pieniądze i że podwod niebrano. Mińsk 1809 lutego 11 Wice-Gubernator Benewolenski.

WILNO d. 10 lutego. Kładniemy przysłane urządowie od Imperatorskiego Wileńskiego

Uniwersytetu i Rządu Gubern: Wileńskiego obwieszczenia dla położenia w gazetach, celem powszechnego pożytku, i ogulnego interessu.

Kommissya Sądowa edukacyyna Gubernii Wołyńskiej, Podolskiej i Kiiowskiej obwieszcza JW. Generała i kawalera von Detterlo, successorow W. JP. Millera Administratora mas bankowych. Dekret Sądu swego 1808 r. d. 12 8bra. W. Woyciechowi Dobkowi na usprawiedliwienie praw do posiadania wsi Okładnego Poiezuickiej w Powiecie Mohylewskim Gubernii Podolskiej leżącej dzień 5 maia 1809 Ru w sądzie swym naznaczył. Odniesienie się zaś Podolskiego Guberskiego Rządu 1808 Ru d. 2 grudnia Nro 37479 Sąd swój zawiadomiło, że successorowie W. JPana Millera Administratora mas bankowych zmarłego, i JW. Generała i kawaler Christofor von Ditterlo do tejże wsi Okładnego z prawami swemi ubiegają się — Kommissya przeto JW. Generała von Desterlo przesyłając niniejsze obwieszczenie do Podolskiego Guberskiego Rządu dla przesłania do JW. Generała Desterlo, a successorow W. JPana Millera przez gazety; iż w dniu piątym maia roku idącego sprawa W. Dobka o wieś Okładne Poiezuicką sądzona będzie, i na tym dniu przeciwko niestawiającym się podług ordynacyi swey postąpi, zawiadamia. Dan w Krzemieńcu dnia 4 mca marca 1809 Ru. Tadeusz Czacki Prezes, Franciszek Skarbek Rudzki Kommissyi edykacyyney Pisarz.

Nro 1550. Kommissya Sądowa edukacyyna Gubernii Wołyńskiej, Podolskiej i Kiiowskiej. Obwieszcza JW. Jana Floryana i Kazimierza Tarłow, oraz kredytorow tychże do dobr Zbrzezra Siekierzyniec, Czahrowki, Charowki ubiegających się, iż podług obwieszczeń sądu swego 1808 roku d. 26 września Nro 564, 1809 roku d. 5 marca Nro 1292 wydanych kredytorom dobra wyż rzeczone JW. Tarłow posiadającym przesłanych: sprawa funduszu edukacyynego, sumin duchowieństwu w kordon Galicyi odpadłemu należących poszukującego; o summy iedną zł: 10,000 XX. Bernadynow Huszatyńskich, drugą zł: 6000 Sakramentek Lwowskich, trzecią zł: 5000 kościoła Skalskiego, czwartą zł: 3000 szpitala Skalskiego, piątą zł: 2000 XX. Franciszkanow Halickich, szóstą zł: 9000 XX. Jezuitow Kamieniec - Podolskich, na dniu 26 kwietnia roku idącego sądzona będzie; na którym dniu przeciwko niestawiającym się podług ordynacyi postąpić zapowiada. Dan w Krzemieńcu dnia 8 marca 1809 Ru. Tadeusz Czacki Prezes, Franciszek Skarbek Rudzki Kommissyi sądowej edukacyyney Pisarz.

Rząd gubernski Wileń: obawia że najwyższym Jmiennym Ukazem d. 30 marca 1806

z powodu uboczności w Gubernii Kazańskiej dopełnionych przez prawników z Wiatki i innych miejsc, między innymi przepisano w punkcie 2gim: dla ukrócenia podobnego pieniactwa, które może i w drugich Guberniach rozrodzić się, postanowić na zawsze za prawidło, ażeby proźby we wszelkim spraw rodzajiu do miejsc sądowych, lub osobom urząd sprawującym podające się, były pisane na herbowym papierze z wyrażeniem imion tych, którzy one układają i piszą, bez tego zaś nieprzyjmować, i do skutku ich nieprzyprawiać; i w 5cim punkcie przepisano, ażeby układający i piszący takowe proźby, jeżeliby one były za istotnie pieniaczkie uznane, podług prawa odpowiadać. 1809 stycznia 22.

Trybunał pierwszej Instancyi Departamentu Warszawskiego: Gdy ur. Paweł Jan Poniątkowski już przeszło od lat dziesięciu nie wiadomo gdzie się znajduje, ani żadney o sobie nie dał wiadomości; a zatem na żądanie sukcesorów obwieszcza tegoż niniejszym, ażeby się w przeciągu miesięcy dziewięciu, a najdalej na dzień osiemnasty listopada roku przyszłego 1809 niezawodnie zgłosił, gdyż w przypadku niezgłoszenia się, Trybunał onego, stosownie do prawa, za nieżyjącego uzna, i majątek jego, najbliższemu sukcesorom wydanym zostanie. Działo się w Warszawie w Pałacu Rządowym na Sessyi dnia 22 grudnia 1808.

Za dekretem Magistratu Wileńskiego w Roku terażniejszym 1809 miesiąca marca dziesiątego dnia w skutek dopraszania się obywateli Wileńskich Józefa Paszkowskiego i Charytanowiczów wypadłym, będzie się wyprzedawać przez publiczną licytacją Kamienica do aktorstwa tychże Józefa Paszkowskiego i Zuzanny Charytanowiczówny przynależna, w Wilnie na ulicy Końskiej od Kościoła S. Mikołaja za były wał mieyski ciągnącej się pod N. 359 wedle dawney taryfy sytuowana, a dopiero wedle rozkładu Pollicyi Nro 178 oznaczona, wterminach tymże dekretem przepisanych to jest pierwszym dnia 15, drugim dnia 17 i trzecim ostatnim dnia 20 terażniejszego miesiąca apryla, w każdym od godziny trzeciej po południu do 6 wieczornej licytacja odbywać się będzie. Dla czego życzący wyrażoną Kamienicę z publicznego targu na wieczność kupić, zechcą się iawić w wymienionych do licytacji terminach in fundo oney. Datt Ru 1809 mca Apryla 7 dnia. *Józef Poźliwicz M. W. S. Pisarz.*

Od S. Jerzego Ru 1809 są pokoje do najeścia przy Ostrej bramie na rynku w domie JPP. Frohlandow pod Nrem 1289, o cenie dowiedzieć się można w cukierni tychże Frohlandow.

Z powodu zaszłej rewolucyi w Szwecyi przychodzą na pamięć dzieje narodu tego. Porównane z wypadkami innych mocarstw Europejskich pokazują, iż żadne państwo nie liczy tylu Rządców złożonych jak Szwecya. Od początku 14tego wieku aż do 17stego ustąpiło z tronu 11 królów. Niemówi się nic o Regentach którzy złożyli rządy swoje. Król Birger roku 1319 uległ temu losowi za umorzenie głodem 2 swoich braci. Następca jego Magnus 2 znienawidziany musiał przyjąć 2 synów za współ-królów a potem razem z nimi wyrzucił się tronu. Albrecht meklenburski siostrzan ie-

go, wstąpił na tron 1365, lecz prędko musiał ustąpić Małgorzacie Duńskiej. Następca jego Erik Pomorski ustąpił rządów 1441 siostrzance swemu Krzysztofowi Xięciu Bawarskiemu. Roku 1471 Krystyan 1 został wypędzony, a Kanutson naczelnik państwa, mając trzykrotnie sobie ofiarowaną koronę, zasiadł na tronie. Jan syn Krystyana, i Krystyan 2 musieli walczyć z Regentami. Gustaw Waza zdawał się ugruntować władzę królewską, lecz jego syn pierworodny i następca Eryk 14 został z tronu zepchnięty przez własnego brata Jana 2. Jak Gustawowi 5 i 4 tak iemu zarzucano iż był nieprzyjacielem szlachty; stany państwa odebrały mu więc koronę i wolność razem, zostawiając w udziale głód zimno i ciemnoty. Polepszył się byt jego; lecz gdy w narodzie okazały się chęci za nim, otruty został. Naszych czasów podróży odwiedzając to Eryka więzienie znalazł wydeptaną głęboką ścieżkę na kamiennej podłodze. Karol X. Suedermanlandii odwetował to synowi Jana Zygmuntowi Królowi polskiemu, któremu wydarłszy berło szwedzkie, sam Królem pod imieniem Karola 9 roku 1604 ogłosił się. Po nim nastąpili Gustawowie Adolfowie do czasów terażniejszych panujący.

Rozchodzi się wiadomość że Arcy Xiąże Ferdynand wydał dnia 14 kwietnia w miasteczku Odrzywola, na trakcie z Krakowa do Warszawy, między Opoczną a Janowledziem, leżącym, odezwę do obywatelów Xięstwa Warszawskiego. W niej miał zapowiedzieć, iż Austriacy muszą wkroczyć w granice Xięstwa Warszawskiego nie dla tego żeby uciemieżyli, lecz iżby od ucisku uwolnili; że Cesarz podeymie oręż dla przywrócenia każdemu straconej własności praw i swobod; że daremna byłaby Warszawianów obrona przeciwko przewyższającej potędze, którą Arcy Xiąże prowadzi. W razie oporu doświadczyliby mieszkańcy wszystkich klęsk wojny jako nieprzyjaciele, przeciwnie zachowując się spokojnie wolni zostaną od nieszczęść wojennych. Przekonywać dalej usiłował Arcy Xiąże iż Warszawianie niemają nic wspólnego z francuzami, przeciwko którym Austriacy broń podnoszą, że pochwały męstwa okazanego w Hiszpanii nieuszcześliwiają kraju; że Tagus i Wisła nie mają iednego interessu, ażeby ieden naród na obu brzegach tej rzeki krew swoją rozlewał, że Napoleon używa sił Warszawianów nie dla ich, lecz dla własnego swego interessu. Miał naresztę tłumaczyć się Arcy Xiąże, iż Austriya musiała iść się do oręża, przewidując dla siebie tę koleję, która potkała Włochów Niemców, Hiszpanów i Portugalczyków, że musiała dać przykład w obronie udzielnosci. Zapowiedzieć miał nakoniec obywatelom ażeby złożyli oręż a dostarczali spokojnie żywność potrzebną wojsku Austriackiemu.

Z okoliczności tych wieści pokoiowi nieprzyjaznych wszyscy chcą wyliczyć następne wypadki, siły wzajemne rachują. Ludność krajów Austriackich wynosić ma przeszło 25 mill: a ludność Francyi podnoszą do 55 mill: zajmując w to Włochy. Austriya niema czynnych sprzymierzeńców, Francya zaś liczy 10 mill: Niemców; lecz pierwsza wszystkie siły zgromadziła, a większą ich część do Hiszpanii przeniosła.